

0	0	2	4	6	8	10	15	20	30	40	45	50	55	60	70	80	85	90	92	93	95	96	97	99	100
100	99	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	36	30	25	19	13	10	7	5	3	0	0

UUTISET

Tulevat kuntaliitokset vaikuttavat myös seurakuntiin, sillä ne yhdistyvät samassa yhteydessä. **PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ MARI LEPPÄNEN, KIRKKOHALITUS**

Kirkko toivoo lisää nuoria päättäjiksi

Seurakuntavaalit järjestetään isänpäivänä 9. marraskuuta. Vaaleissa valitaan kirkkovaltuutetut 430 seurakuntaan.

Seurakuntavaalit ovat edelleen ainoat vaalit, joissa 16-vuotiaat saavat äänestää. Ehdokkaan on oltava 18-vuotias.

Ehdokkaita arvioidaan olevan noin 22 000, joista valitaan 9 000.

Kaipaamme ehdokkaiksi erityisesti nuoria ja nuoria aikuisia. Olemme etsineet heitä partion ja poliittisten nuorisjärjestöjen kanssa”, projektipäällikkö **Mari Leppänen** kirkkohallituksesta sanoo.

Tulevat vaalit ovat erityisen tärkeitä.

”Kirkon rooli suomalaisessa yhteiskunnassa on murroksessa. Mikä on kirkon rooli tulevaisuudessa?”

Taloustilanne määrittää seurakunnan toimintamuodot. Jostain on luovuttava ja sen päättävät kirkkovaltuutetut.

”Tulevat kuntaliitokset vaikuttavat myös seurakuntiin, sillä ne yhdistyvät samassa yhteydessä. Miten tulla paikallisen identiteettiä voidaan säilyttää”, Leppänen miettii.

Ahkerasti äänestämään

Seurakuntavaaleissa äänestetään laiskasti, sillä vain noin joka viides vaivautuu uurnille. Leppänen toivoo äänestysprosentin nousevan. Sen eteen kampanjoidaan ahkerasti.

Kirkollisvalioidokkailen etsintä on loppusuoralla, sillä ehdokaslistat pitää jättää ensi maanantaina, 15. syyskuuta.

Ehdokkaaksi voi asettua rippikoulun käynyt kirkon jäsen, joka täyttää 18 vuotta viimeistään 9. marraskuuta eli vaalipäivänä.

Tavoitteena on saada jokaiseen seurakuntaan kaikenikäisiä, erilaisissa elämäntilanteissa eläviä ja useita aloja edustavia luottamushenkilöitä, jotka antavat kokemuksensa ja näköyksensä seurakunnan käyttöön.

Seurakuntavaalien teemana on Usko hyvän tekemiseen.

Seurakunnan luottamushenkilö tuo seurakuntalaisien äänen päätöksentekoon. Hän puolustaa seurakunnan avoimuutta viestinnässä ja päätöksenteossa.

Seurakuntavaaleista on tietoa osoitteessa seurakuntaalit.fi.

SARI KESKITALO

PK-yritysten suhdanneodotukset heikentyneet

Hyvinä aikoina pienien ja keskisuurten yritysten (pk) suhdanneodotukset ovat lähes neljää kertaa niin hyvät kuin nyt. Alkuvuonna odotukset olivat kaksinkertaisesti nyt mitattua paremmat, kertoo Suomen Yrittäjien pk-yritysbarometri.

Pk-yritysten suhdanneodotuksia mitataan kyselyllä, joka nyt syysyllä antoi tuloksensa saldoluvun 8. Viime keväänä saldoluku oli 16 ja hyvinä aikoina luku on yli 30.

Saldoluku kertoo, miten yrittäjät odottavat yrityksensä kehittyvän seuraavan 12 kuukauden aikana. Mitä useampi näkee myönteistä kehitystä, sitä korkeammaksi saldoluku nousee.

Nyt näkyviä kysyttiin 5 800 yrityksestä.

”Tähän vaikuttavat edelleen jatkuva kansainvälinen taloustaanutuma ja Suomen kotimarkkinoiden heikentynyt tilanne.

Ukrainan kriisin kärjistyminen ei näy tuloksissa, koska kysely tehtiin ennen Venäjän vastapakotteita”, ekonomisti **Petri Malinen** Suomen Yrittäjistä sanoo.

Lähes 75 prosenttia pk-yrityksistä aikoo edelleen säilyttää nykyisen henkilömääränsä. Yritysten kannattavuus ja investointihalut kuitenkin ovat laskussa. Siksi yrittäjät kaipaavat apua työpaikkojen säilyttämiseksi.

Vastajien mukaan tärkeimmät keinot ovat yritystutkien kohdentaminen pk-yrityksiin sekä työmarkkinoiden joustavuuden lisääminen ja työelämän monimuotoistuminen.

Joka kymmenes yritys ilmoittaa olevansa voimakkaasti kasvuhakoinen. Kasvuhaluus on selvästi suurempi kuin finanssikriisin aikaan vuonna 2009.

MT

**Biotalous tuottaisi
maakunnissa
huomattavat säästöt,
jos sähköä ja
lämpöä tuotettaisiin
hajautetusti.
Esteitä on vain
tiellä enemmän
kuin onnistumisia.**

"Koko Suomi voitaisiin helposti rakentaa energiaomavaraiseksi", sanoo Vaasan yliopiston Levón-instituutin kehittämis- ja tutkimusjohtaja **Pekka Peura**.
"Aluetaloudellisesti se olisi valtava juttu. Jos koko fossiilisen käytetty rahamalli jäisi pyörimään omalle alueelle, se olisi todella suuri".
Peura puhui tiistaina Helsingissä biotalousseminaarissa, jonka järjesti harvaan asuttu maaseutu teemaryhmä.

**Jepua oma-
varainen lämmössä**

Levón-instituutin laskelmat energiamavaraisuudesta perustuvat vain sellaisiin biomas-soihin ja jätelähteisiin, jotka ovat nykyisellään "yllyäämää" ja helposti käyttöön otettavaa.

Mukana ovat päätehakui-
den tähteet, olki ja kesantoalo-
jen biomassa, ruokohelven tuo-
tanto, maatilojen karjanlanta ja
jäteveden puhdistamon liete.

Siihen ei ole laskettu puunjalos-
tuoteisuuden käyttämää eikä
rauanuutannon tarvittavaa
raaka-ainetta eikä tuuli- ja au-
rinkoenergian potentiaalia.

Kun mukaan otetaan vain
yllyäämää, se ei kilpaile nykyisen
maa- ja metsätaloustuotannon
kanssa, Petrus korosti.

Esimerkiksi Kaustinen sen tu-
tunnussuuna säästyisi joka vuosi
74 miljoonaa ja Pietarsaaren
muualta tuotavasta energiasta
230 miljoonaa euroa
varoja, jotka nyt maksetaan
muualta tuotavasta energiasta
ja polttoaineista.

Muutokset tarvitaan työllä-
tensä, järjestelmällistä politi-
kannehallintaa ja kansallista
kansallisesti kun aluella, kun-
ten Tanskan esimerkiksi osoittaa.

Siellä on energiantuotannossa
sijaittanut keskitettyä mutta
puoli-jäykkeitä, mutta ai-

RAUTA & PETROOLI®
Elävää konehistoriaa kaikille

RIIHIMÄEN MESSUPIUSTOSSA
13-14.9.2014 klo. 10-17
 Perhelippu 20€, aikuiset 10€, lapset 7-15v. 2€, alle 7v ilmaiseksi.

Yhteistyössä:
VANHAT KONEET
www.vanhatkoneet.fi

Fordson CLUB FINLAND

www.masinistit.com

ian omavaraisuus i aluetalouden pyörimässä

JAANA KANKAANPÄÄ SAARA OLKKONEN

Luonto kasvaa puuta ja ruokaa sekä sielulle virkistystä. Biotalous tuottaisi myös huomattavan määrän energiaa, mutta sille tarvitaan jakelukanavat.

kaa meni pari vuosikymmentä.
”Tekniikkäla kyllä seuraa, kun-
tan motivaatiota ja innoituksia
syntyy.”
Pisimmällä energian omava-
rainsuudessa on 1200 asukkaan
Jepua (MT 15.11.2013). Sen
energiasuuskunta pyörittää
biokaasulaitosta, jolle tuottavat
kaasua yhdeksän sikalaa, peru-
nan jalostuslaitos ja Snellmanin
tuotantolaitos.
Biokaasun lämpimät lue-
kodit ja yritykset mukaan aluen
Snellmanin laitos.
**Biokaasun
jakeu puuttuu**
Mylly Oulun eteläisen kolmes-

sa seutukunnassa on lupaavaa biokaasuhanke. Tavoitteena on kerätä biokaasua sitä tuottavilta maatiloilta maitoautoilla. Ohjelmelma ovat kuitenkin jakelun ja markkinointi.

"Tuokinto ja logistikka olisi järjestettävissä. Tarvittavista investoinneista, sanoo Keski-Pohjanmaan Bioeläksen kehitysjohtaja **Anne Pesola**.

Hän kertoi surullisen käynnänön esimerkin. Pietersäällä sijaitseva Alholmen Kraftin monipolttolaitos oli valmisteutensa yksi maailman suurimpia uusutun energianlähteitä. Nyt se käyttää tuon-

» Oulun eteläisen kolmessa seutukunnassa on lupaava biokaasuhanke. Tavoitteena on kerätä biokaasua sitä tuottavilta maatiloilta maitoautoilla. Ongelmana ovat kuitenkin jakelu ja markkinointi.

ti kivihiiltä kolmen miljoonan euron edestä.

"Mitä vastaavat päätökset tarkoittavat koko kansantaloudelle?"

Kun pieniltäkin yrityksiltä edellytetään ympäristövaikutuksista lupamenettelyä, Pesola pitää kummallisena, miksei

energiaomavaraisuudesta tehdä vastaavia arviointoja.

Yhteiskuntasopimus luomaan uskoa

Keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä**, joka entisenä yrittäjänä tukee ja rahoittaa nykyisin muita yrityksiä, kertoi myös

kytännön esimerkkejä bioenergiահанккeista Kempeleestä ja Sievistä.

Sipilän mukaan bioalouden edistämiseen tarvittaisiin yhteistyöstäopimus, koska yritykset eivät voi investoida lyhytjanteisten poliittisten päätösten varaan.

Toiseksi hän kertasi aiemman esityksensä kasvurahastosta, jolla autettaisiin bioalouden pk-yrityksiä kasvun ja kansainvälistymisen tielle. Varoja siihen saataisiin myymällä valtion omistuksia sellaisista suuryrityksistä kuin Telia-Sonera ja Stora Enso.

KAJALEENA RUNSTEN

Valta voi vaihtua Ruotsissa sunnuntaina

Tänaapurissa kuohuu, mutta rauhallista ei ole lännessäkään. Ruotsissa järjestetään sunnuntaina vaalit, joissa vallan ennustetaan vaihtuvan.

Tilanne on kuttuvata. Kiisaa käy kaksi leiriä eli blokkia: punavihreä, jossa ovat mukana sosiaalidemokraatit, vihreät ja vasemmistopuolue, sekä nyt hallituksessa istuva porvarillinen allianssi, joka koostuu maltillisesta kokoomuksesta, liberaaleista, keskustasta ja kristillisleiristä.

Punavihreät ovat olleet selvässä johdossa kannatusmittauksissa, mutta porvariallianssin viiret näkivät kakkiviivoilla punavihreitä kiinni.

Kumpikaan ei saane enemmistöä 349 edustajan valtiopäiville, joten ratkaisijaksi voitiin nostaa avoimen maahanmuuttovastainen Ruotsidemokraatti. Sen kannatus on kymmenen prosentin luokkaa, mutta kumpikaan blokki ei mielellään ota vastuuta.

Ruotsalaisuutta korostava

Stefan Löfven ei ole ollut kansanedustaja eikä ministeri, mutta haastaa istuvan hallituksen sosialidemokraattisilla teemoilla koulu, hoiva ja työllisyys. Löfvenin johtoasema on viime kyselyissä kaventunut.

vaaliohjelma voi kuitenkin vedota äänestäjiin: hyvää hoitoa, työtä, vastuuta ympäristöstä, turvallisuutta, elävää maaseutua.

Pienemmistä puolueista

saalivai. Kristillisten valtaa saavotti avittaa mallittaisen ko-
koomuksen äänestäjät, mutta
keskustan menestys riippuu
maakuntien äänestäjien aktiivi-
suudesta.

Eurovaaleissa menestynyt ja
näidenkin vaalien yllättäjäksi
povatti feministipuolue jäänee
niukasti kynnyspisteen alle.

Pääministeriksi hitsaaja

Jos punavihreä blokki voit-
taa vaalit, pääministeriksi voi-
taa tuskin entinen hitsaaja ja me-
talliliiton puheenjohtaja **Stefan Löfven**. Hän tosin arkkaili
lähteä puheenjohtajaksi, ei ole
kansanedustaja eikä sitoutunut
yhtä tiukasti blokkipoliittiseen
kuin tapana on ollut.

Löfvenin valiohjelmakelempi
ole niin selvä, että kansa tietäisi,
millaista politiikkaa vaalivoiton
ta tarkkaan ottaen seuraisi. Siksi
Löfveniin on suhtauduttu myös
epäillen.

Mielipidemittauksissa sosia-
lidemokraatit johtavat, vaikka
ovatkin alle 30 prosentin ha-

murajan. Puolue on nostanut
 vaaliteemaksi ennen kaikkea
 kouluasiat.
 Ruotsi on menestynyt ke-
 nosti kansainvälisissä koulu-
 vertailuissa ja oppositio sätii
 siitä hallitusta. Kouluikännyn
 mallimaaksi on nostettu itäna-
 puri Suomi.
 SDP lupaa pienempiä luok-
 kakokoja, enemmän opettajia
 ja kunnallista kotitoiho sekä
 stoppia palvelujen yksityistä-
 miselle ja yksityisten koulujen
 rahanteolle.
 Istuva pääministeri **Fredrik
 Reinfeld** on sen sijaan varonut
 vaalilupausten jakamista. Tä-
 hän saakka hänen hallituksensa
 on alentanut veroja. Nyt hän
 varoittaa maahanmuuton kus-
 tannuksista.
 Sunnuntai on äänestäjille
 superpäivä ja todellinen valla-
 käytön klimaksi, sillä Ruotsissa
 käydään samaan aikaan kolme
 vaalit: eduskunta vaalit, ma-
 käräjä- eli maakuntavaalit ja
 kunnallisvaalit.

Kunnianhimoisia rakenneuudistuksia tarvitaan

Suomen Pankin pääjohtaja **Erkki Liikanen** perää hallitukselta kunnianhimoisten rakennustoimistusten nopeaa toteutusta. Ihmistenistä Suomi ei pääse lamasta liian työttömyydestä.

Liikanen luetteli tarvittavia toimenpiteitä: Eläke- ja sote-uudistusten toteuttaminen ja kuntatalouden sopeuttaminen. Julkisen talouden velkaantumisen pysäyttäminen. Myös pitkäaikaisesta rakennettömyydestä pitää päästä eroon.

Eduskunnan talousvaliokunta järjesti tiistaina kansan-

Liikasen mukaan talouden ongelmat ovat osoittautuneet pitkäaikaisiksi ja kasvumahdollisuudet epävarmoiksi. Teollisuuden rakennemuutos on käynnissä, mutta uutta korkean arvonlisän tuotantoa syntyy hitaasti.

”Päätökset sekä rakenneuudistuksista että sopeutustoimista ovat ratkaisevan tärkeitä. Tuottamus talouspolitiikkaan rakentuu hitaasti, mutta sen voi menettää nopeasti.”

Työttömyys pahin ongelma
Liikkeen näki työttömyyden maamme pahimpana ongelmana ja korosti aktiivista työvoimapolitiikkaa.

"On tärkeää, että työpaikkansa menettäneitä ei lukita työmarkkinoihin ulkopuolelle vaan heitä kannustetaan palaamaan töihin."

Eläkeikää pitää nostaa, sillä työikäinen väestö supistuu kymmenessä vuodessa noin 144 000 hengellä.

Liikkeen selvitti myös Euroopan keskuspankin päätöksiä. Ohjauskorkeus laskettiin kesäkuu-

sa 0,15 prosenttiyksikköä ja 4. syyskuuta 0,1 prosenttiyksikköä.”

”Toimenpiteet tukevat pankkien luotonantoa, keventävät yleisesti rahoitusoloja ja turvaavat hintavakauden toteutumista euroalueella.”

Liikensen mukaan inflaation ei ennestään kiihtyvän nopeasti, kun taloudessa on paljon vapaata kapasiteettia.

Pääjohtaja näki euroalueella myös myönteisiä signaaleja. Rahapolitiikka on poikkeuksellisen kevyttä ja luottojen tarjonta on parantunut.

Maailmantalous on elpymässä ja työllisyystilanne vähitellen parantunut.

Liiksen mukaan Ruotsissa kansantalous on pystynyt reagoimaan muutoksiin Suomea joustavammin.

"Ruotsin talous ja palvelukenttä ovat monipuolisempia sekä tyourat pidemmät. Siellä ei ole Suomen kaltaisia sotien jälkeisiä suuria ikäluokkia. Oetaan Ruotsista mallia kaikesta muusta, mutta ei jääkiekosta". Liiksen heitti.

SARI KESKITALO